

ג' אלול ה'תשע"ד 29.8.14

מגזין מס' 294

שבת פרשת שופטים

קשר- שבועי מאת הרב יאיר כלב

הפתגם השבועי

תכלית הבריאה – 'יהי אור'

ה"צמח צדק" סיפר: הבעל שם טוב מאוד חיבב אור, ואמר: אור בגמטריא 'רז' - היודע סודו של כל דבר, מסוגל הוא להאיר את הדבר.

(על פי 'היום יום' ו' אלול)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

מטרת הבריאה

המטרה והתכלית של כל הנבראים שבעולם היא – שהאדם יעשה מהם 'אור'. וכל זמן שהאדם לא האיר עדיין את העולם באור התורה והמצוה – גם כשהצליח לגרש את ה'חושך' והרע (-"ישב ולא עבר עבירה"), אבל עדיין לא עשה מהעולם אור וטוב – לא מילא את תפקידו ולא השלים את מטרת הבריאה. כי תכלית כוונת כללות הבריאה ותכלית בריאת האדם היא לא רק בשביל עבודת ה'סור מרע' – הסרת החושך, כי אם, בשביל עבודת ה'ועשה טוב' – לעשות מהעולם אור.

וכמו שכל הבריאה תכליתה היא שהאדם יעשה ממנה 'אור', כן הוא גם בנוגע לבריאת מציאות ה'חושך', אשר התכלית והמטרה בבריאתו היא "לאהפכא חשוכא לנהורא", שהאדם על ידי עבודתו יהפוך את החושך לאור.

ענין זה שב'אור' (מטרת הבריאה כולה) מתבטא בחמשת הענינים הבאים: (א) המאמר הראשון שאמר הקב"ה הוא "יהי אור"; (ב) אור שנברא ביום הראשון, היה אדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו; (ג) אור הוא בגימטריה 'רז'; (ד) אור שנברא ביום הראשון "גנזו

(הקב"ה) בתורה"; (ה) בכל הבריאה (גם בנבראים שנתהוו לאחרי בריאת האור) נאמר "וירא אלוקים כי טוב" – ש"טוב" הוא ענין האור, ככתוב "וירא אלוקים את האור כי טוב".

א. בריאה הראשונה

הטעם לזה שדבר הראשון שנברא בעולם הוא אור – אף שמציאות האור אין בו, לכאורה, שום מעלה מצד עצמו וכל ענינו הוא – מה שמאיר לבני אדם [ולבעלי חיים וגם פועל (ומהנה) בצמחים], ואם כן איזה יתרון יש בבריאת האור כשלא היו עדיין אלו הנהנים ממנו –

אלא כמו שבפעולת בשר ודם, להבדיל, טרם שעושה איזה דבר, קובע הוא בתחילה את מטרת הדבר;

על דרך זה הוא כביכול למעלה, שבתחילה קבע הקב"ה את מטרת הבריאה, במאמר "יהי אור" (והכוונה בזה שצריך לעשות מהעולם 'אור' – לגלות את האלוקות

שבעולם) ולאחרי זה – ברא את הבריאה (עולם) גופא. וזוהי הוראה גם לאדם (אשר ראשית כל, צריכים להאיר אצלו המטרה והתפקיד שלו, היינו שידע בבירור תכלית בריאתו בעולם, ורק אז – יכול הוא לגשת לפעולותיו ועבודתו); שכאשר ניעור משנתו ונעשה 'בריה חדשה' –

ג. אור בגימטריה 'רז'

ענין זה שבאור (מטרת הבריאה), מתבטא בזה ש"אור בגימטריה 'רז'". והרי, לכאורה, ענינו של אור הוא **גילוי**, ואילו 'רז' (סוד) הוא **העלם** (היפך הגילוי), ומהי השייכות של 'אור' ל'רז' (ובפרט שהם הפכים)?

וביאור הדבר, מכיון שהמטרה והתכלית של כל הבריאה היא 'אור', לכן תהיה **התגלותו** בגמר כל הבריאה, בגאולה האמיתית והשלימה (כדברי רז"ל בנוגע לאור שנברא ביום הראשון – שהוא אמיתת ענין האור שגנזו לצדיקים לעתיד לבוא), ועד אז הוא בהעלם – 'רז';

בדוגמת המטרה והתכלית של כל פעולה, שאף **שבמחשבה ובכוונה** היא **קודם** הפעולה, הרי **בפועל** ובגילוי באה היא **לאחרי** גמר הפעולה, וכל זמן שהפעולה לא נגמרה עדיין, המטרה היא בהעלם (שאף שהמטרה נרגשת גם בעת הפעולה, מכל מקום איננה בגילוי ממש).

וזוהי גם כן משמעות מאמר חז"ל שהאור שנברא ביום הראשון גנזו הקב"ה לצדיקים לעתיד לבוא – שלכאורה הרי כל מהות האור ותכלית בריאתו הוא **להאיר**, ולמה **נגנז ונתעלם** האור **מיד** אחר בריאתו – כי מכיון שאור זה הוא **תכלית** כל הבריאה, לכן תהיה התגלותו רק לעתיד לבוא – כאמור, בגמר כל הבריאה.

ד. גנזו בתורה

הטעם לזה שהאור שנברא ביום הראשון עמד הקב"ה וגנזו בתורה דוקא:

כשם שבכל פעולה, הרי התעלמות המטרה בה (עד לגמר הפעולה) היא **בפרטי** הפעולה, שמכיון שעל ידי פרטי הפעולות משיגים את המטרה, נמצא שהמטרה גנוזה היא **בהם** – כך הוא הדבר גם באור שנברא ביום ראשון, שהוא המטרה והתכלית של הבריאה כולה. שמכיון שהתגלות אור זה לעתיד לבוא הוא על ידי **העבודה עכשיו** בלימוד התורה וקיום המצוות (שגם

בכל יום ויום (בדוגמת יום הראשון של הבריאה), ועל דרך זה בכל שעה ושעה – אזי הדבר הראשון שצריך להיות קבוע ומונח אצלו הוא, שהמטרה של כל פעולותיו היא "יהי אור". ולאחרי הנחה והחלטה זו, יכול הוא לגשת לפרטי עשיותיו ופעולותיו.

וזהו גם מה שלפני המאמר "יהי אור" נאמר "בראשית ברא... את השמים ואת הארץ, והארץ היתה... וחושך...": על האדם לידע, שהגם שנבראו כבר שמים וארץ וכל צבאם, מכל מקום נמצאים הם במצב של 'חושך', והחובה עליו היא – **להאירם**.

כשאדם רוצה לפעול באיזה מקום ענין של קדושה, ורואה שהמקום הוא "תהו ובהו וחושך", עליו לדעת, שכשם שבכללות הבריאה – בתחילה "והארץ היתה... חושך" וכאשר "ויאמר אלקים יהי אור" הנה **מיד** "ויהי אור", ולאחרי זה היתה פעולת כל הבריאה מדרגה לדרגה עליונה יותר, ועד ליצירת האדם – בחיר הנבראים;

כן הוא בנוגע לכל 'יצירה' – יצירת ענין של קדושה באיזה מקום, שבאם רק תהיה לו החלטה תקיפה שהענין מוכרח להיעשות, אזי באחת נעשה 'אור' – אף במקום שהיה 'חושך' מקודם, ואחר כך הוא התחלת יצירת הענין בפועל, ובאופן של צמיחה מתמדת והליכה "מחיל אל חיל".

ב. מסוף העולם ועד סופו

מהטעמים על מה שהאור שנברא ביום הראשון האיר מסוף העולם ועד סופו: מכיון שהמטרה של כל הענינים שבבריאה (ממדרגה הכי עליונה עד למדרגה הכי תחתונה) היא – שייעשו לאור, הרי צריך להיות האור באופן כזה שיאיר בכל המדרגות שבעולם – "מסוף העולם ועד סופו" (לא רק בנוגע לרוחב העולם אלא גם בנוגע לאורכו – מבחינה הכי עליונה שבו ועד בחינה הכי תחתונה שבו).

כך הוא הדבר באור שנברא ביום ראשון (מטרת כל הבריאה) שיש בו שתי מדרגות אלו:

(א) מדרגת האור **עצמו** (עצם האור) כמו שהוא ביום ראשון, לפני התהוות שאר הנבראים של הבריאה, ואז היה האור (עצמו) **בגילוי**.

(ב) הארה ומעין מה'אור' בלבד (ולא עצמותו) הנמשך בכל מאמר ונברא פרטי, בכדי שכל פרטי הנבראים יתאימו למטרה של ה'אור' (היינו שיהיו באופן כזה אשר סוף כל סוף יעשו ל'אור'). ו'אור' זה ומטרה זו (מלבד שהוא הארה בלבד, הנה גם הארה זו) אינה בגילוי ממש כמו במדרגת עצם האור. ועל בחינת הארה זו של ה'אור' נאמר בתורה רק "וירא אלקים כי טוב" – היינו שהאור כמו שהוא בכל מאמר פרטי, נאמר בו רק "טוב", **שרומז** על האור, אבל לא נאמר בהם בפירוש "אור". וגם בזה ישנה הוראה לאדם (שבנוסף לזה שלפני גישתו לעשות איזה דבר צריך הוא, כאמור, לדעת שהמטרה שלו היא "יהי אור", הנה עוד זאת), שצריך הוא להשתדלות מיוחדת שמטרה זו תורגש גם בכל שעה ובכל פרטי פעולותיו.

(ע"פ ספר הערכים חב"ד, כרך ב',

ערך 'אור – בהירות' סעיף ה')

עבודת קיום המצוות באה מלימוד התורה, כמאמר רז"ל "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" – נמצא שגניזתו של אור זה הוא בתורה; ויש להוסיף ששייכות האור לתורה דוקא הוא לפי שגילוי ההמשכות שעל ידי קיום המצוות היא על ידי תורה אור; עוד ענין ב"גנזו בתורה" – שהאור שהאדם צריך לקבעו למטרת כל פעולותיו, צריך להיות אור כזה שהתורה אומרת עליו שהוא אור.

ה. שייכותו לכל הנבראים

הטעם על זה שבכל נברא נאמר "וירא אלקים כי טוב" – ש'טוב' הוא ענין האור:

במטרתה של פעולה – שתי מדרגות:

(א) כמו שהיא במחשבה וכוונה לפני הפעולה – שאז מאירה אצלו בגילוי המטרה עצמה.

(ב) גם בעת שהאדם עושה את הפעולה, בהכרח שירגיש את הכוונה בכל פרט ופרט שעושה – בכדי שפרטי פעולותיו יתאימו לכוונה, וכוונה זו, מכיון שמלובשת בפעולה – היא רק הארה בלבד מבחינת הכוונה עצמה (מהכוונה כפי שהיא לפני התלבשותה בפעולה), וגם בחינה זו שבכוונה – איננה בגילוי כל כך.

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

You Tube f

לוח שיסורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש. (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 20:30 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל]. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר.

לחיות עם הזמן (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן זמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים, עד אשר תואר, באופן מוחשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

המלך בשדה - חודש אלול

הרחמים'. הארה זו של 'אלול באויר', יש בה נתינת כח אלוקית לכל הנותן לבו לנצל זמן יקר ומיוחד זה לשם התעוררות פנימית בתשובה ומעשים טובים. סימנה של התעוררות פנימית היא עשיית הדברים מתוך שמחה ותחושת התעלות הנולדות מהכרת התודה על עצם האפשרות הניתנת לכל יהודי באשר הוא, לנהל סיג ושיח אישי עם עצמות אור אין סוף המצוי עימו בימים אלה (בשדה -) בתוך חיי היום יום והשגרה.

"אני לדודי ודודי לי"

ומבאר אדמו"ר הזקן בספר 'ליקוטי תורה' אשר הארה עליונה זו בימי ההכנה לשנה החדשה (בחודש אלול כשהמלך בשדה), שמאירה עלינו דוקא בימות החול כאשר אנו

עסוקים וטרודים בעניני החולין שבתוך עולם שכמנהגו נוהג - נתינת כח היא בעבורנו לרומם עצמנו בימי הכנה אלו בכוחות עצמנו (בבחינת "אני לדודי") להתקרב לאבינו שבשמים. ולפי ערך השתדלותנו בזה מלמטה למעלה, כך ממש נזכה לחוש ביום הכיפורים (כשהמלך בהיכלו) את קדושת היום היורדת מלמעלה למטה (בבחינת "ודודי לי") על בני ישראל הדומים ביום הקדוש למלאכים - לבושים לבן, מופרשים בתכלית מעניני עולם הזה ומזוככים בצום ובתפילה.

ידוע משלו של אדמו"ר הזקן בעל התניא, לפיו נמשלת ההתגלות האלוקית בחודש אלול למלך היוצא אל השדה. כאשר ספון המלך בהיכל מלכותו, אין רשאים פשוטי העם להתראות עמו, כי אם המובחרים ואנשי המעלה בלבד. אולם שונה הדבר בתכלית שעה שהוא יוצא מהיכלו אל השדה ומתגלה אל המוני העם.

בשעת רצון זו יכולים גם פשוטי העם לגשת אל המלך ולשוחח עמו. אזי, באווירה בלתי רשמית, מקבל המלך בסבר פנים יפות את כל הבאים לקראתו ומראה לכל אחד פנים שוחקות.

ימי חודש אלול, המאסף לכל חודשי השנה, שונים במהותם ובאורתם מכל ימות השנה. בחודש

זה בו מתקרב הקב"ה, מלכו של עולם, אל כל אחד ואחד במעמדו ומצבו הוא, מוסרות המחיצות וניתן לשמוע את הכרוזים העליונים המכריזים תדיר "שובו אלי בני שובבים".

ימים אלה המסוגלים לעריכת חשבון נפש ו'מאזן' מסכם על כל ימות השנה העוברת, הם ימי הכנה והתעוררות לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה. ומבואר בפנימיות התורה שבימים אלה, אף שהם ימות החול, מאירה בהם הארה עליונה ביותר של "ג מידות

בעבודת התשובה של חודש אלול מודגשת מעלתן של ישראל שלמעלה מהתורה. מובן אם כן, שבחודש אלול צריכה להיות הדגשה יתירה (נוסף על העבודה עם עצמו, גם) על העבודה עם הזולת וכלל ישראל. גם כשצריך לוותר לפי שעה על השלימות הפרטית שלו לטובת הזולת. ובפרט שסוף כל סוף לא יחסר בשל כך מאומה בשלימות שלו, ואדרבה, על ידי פעולתו עם הזולת נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה.

(תורת מנחם' ה'תשמ"ט כרך ד')

הסיפור השבועי

הרב לא חתם

האלמנה התייצבה לפני בית הדין וביקשה להתיר לה להינשא. הריגתו הזדונית של בעלה המנוח עדיין הייתה צרובה בזיכרון הרבנים, ולכן חתמו על כתב ההיתר. אולם בטרם מסרו לה את הכתב, הודיעו לה כי עליהם לקבל את חתימתו של רבי רפאל שלמה לניאדו, רבה הראשי של חלב.

רבי רפאל שלמה, מגדולי רבני אר"ץ (ארם צובה), היה רב תקיף ונערץ. במשך חמישים וארבע שנים הנהיג את עדתו, הרים את כבודם של תלמידי החכמים והכול ראו כי מן השמים מסייעים בידו.

כאשר באו הדיינים אל ביתו לבקשו לחתום על היתר האלמנה, הודיע להם הרב כי לא יוכל לחתום. "האם יש עדים שראו את הריגת הבעל?", שאל הרב. "הלוא כדי להתיר אשת איש דרושה עדות, ומכיון שאין כאן עדות, אי אפשר להתירה".

משכו הדיינים בכתפיהם. אמנם עקרונית הצדק עם הרב, אבל במקרה הזה לכאורה ברור לחלוטין שהאיש הומת ואינו בין החיים. עם זה, לא יכלו להתיר את האישה בלי חתימת הרב לניאדו. האלמנה שבה לביתה במפח נפש.

חלפו שנים. יום אחד מת מושל העיר העריץ, ותושבי העיר נשמו לרווחה. זמן מה לאחר מכן נקראו לפתע כל דייני בית הדין להתייצב בביתו של רבי רפאל שלמה. לא עברה שעה קלה וכולם ישבו בבית הרב.

"מה דעתכם בענין אלמנתו של ניסים?", פתח הרב בשאלה. "האם עדיין מחזיקים אתם בדעה שיש להתיר לה להינשא?".

נראה היה כי הרב חזר בו מהחלטתו הקודמת. אב בית הדין השיב: "אכן, בידענו כי האיש נמסר למיתה החלטנו

ניסים היה יהודי צנוע, ישר דרך ואהוב על הבריות. הוא התגורר בעיר חלב שבסוריה (ארם צובה בפי היהודים). לפרנסתו ניהל חנות מצליחה במקום מרכזי בעיר. נוסף על אחיו היהודים שהעדיפו לקנות אצלו, גם רבים מהתושבים הערבים סמכו על יושרו ונאמנותו וקנו אצלו בקביעות.

אולם היה מי שלא ראה בעין טובה את הצלחתו של היהודי. לא הרחק מחנותו של ניסים שכנה חנותו של סוחר ערבי, מקורב למושל העיר. באיש התלהטה קנאה עזה ביהודי, בראותו כי רבים מעדיפים את חנותו.

מה עשה האיש? הלך והסית את המושל לסלק את היהודי מדרכו. הוא לא נדרש למאמץ רב, שכן המושל עצמו היה עריץ, שונא ישראל. יום אחד נלקח ניסים לפתע בידי שוטרי המושל והושלך לכלא. לא הועילו זעקות המשפחה ואף לא השתדלות עסקני הקהילה. כתב האישום הוכן, ודינו של ניסים נחרץ למוות.

כבול באזיקים קיבל התליין את ניסים מידי הסוהרים, והובילו אל המקום שבו נהג לעשות את עבודתו האכזרית. גופות המוצאים להורג הושלכו אל בור אפל, כדי שלא יישאר מהם זכר.

התליין שב אל הממונים עליו ודיווח כי פקודת המושל בוצעה. ההודעה נמסרה למשפחה, וזו התעטפה באבל גדול, ועמה כל הקהילה היהודית.

בימי ה'שבעה' הספידו רבני הקהילה וחכמיה את ניסים. רבים מבני העיר, שהכירוהו, נעצבו על הוצאתו להורג, על לא עוול בכפו.

חלפו הימים ואחד מבני העיר ביקש לשאת את אלמנתו של ניסים. זו התרצתה, מתוך דאגה לשקם מחדש את חייה ולהבטיח עתיד טוב לילדיה.

להתיר את האשה מעגינותה".

רבי רפאל שלמה התבונן בפני הדיינים ובחדר השתררה שתיקה. ואז קם הרב, פתח את דלת החדר הסמוך וקרא: "בוא נא, ניסים, היכנס בבקשה!".

לעיניהם המשתאות של הדיינים נכנס אל החדר ניסים, הלוא הוא בעלה של ה'אלמנה', והתייצב מולם.

מבוכת הדיינים היתה רבה עד שלא היו מסוגלים לפצות פה. רבה של חלב פנה אל ניסים וביקש: "ספר נא את סיפורך", וניסים פתח:

"כפי שאתם יודעים, נמסרתי למוות בידי התליין, והוא אכן לקחני כבול באזיקים אל מקום ההריגה.

"ברגע האחרון עלה בדעתי רעיון. פניתי אל התליין ואמרתי: 'מציע אני לך עסקה. הטמנתי אוצר של מטבעות זהב במקום מסתור, הידוע לי בלבד. אם תשחררני, אגלה לך את מקום האוצר והוא יהיה שלך'.

"התליין הביט כה וכה, ובראותו כי אין איש באזור, הסכים להצעתי בתנאי שאמלט מן העיר ואיש לא ידע כי ניצלתי ממוות.

"הוא התיר את האזיקים מעל ידי ורגליי, ואני מיהרתי לברוח ונדדתי לעיר רחוקה. שם חייתי עד היום. חששתי לגלות את היותי חי אפילו לאשתי, מחשש שהשמועה תתפשט ואנשי המושל ירדפו אחריי. עתה בשומעי כי מת המושל, החלטתי כי הסכנה חלפה ויכול אני לשוב אל ביתי.

"מיד בבואי אל העיר פניתי אל בית הרב, כדי שיורני דרך מה לעשות, וכך אני עומד לפניכם היום".

קריאת התפעלות יצאה מפי הדיינים, והם נענו ואמרו: "אשרינו שזכינו ברבנו הגדול, אשר חכמת אלוקים בקרבו, ומן השמים עומדים לימינו ומסייעים בידו לפסוק דין אמת. מודים אנו בטעותנו, שכמעט גרמנו לאיסור אשת איש".

ברוח של הכנעה יצאו הדיינים מבית רבה של חלב, והידיעה על 'תחייתו' של ניסים פשטה במהירות, לשמחת המשפחה וכל בני הקהילה.

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשוט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת שופטים

רצף של מצוות והלכות

בפרשת שופטים, קודם פטירתו, מביא משה בפני העם מצוות והלכות בנושאים שונים, חלקם בקיצור נמרץ או אף בפסוק אחד [קודם פירוט הציווים נדגיש כי ההלכות המובאות כאן, קצרה היריעה מלהביא בצידן גם את פרשנות חכמי ישראל לדורותיהם ועל כן המובא להלן אינו מהווה פסק הלכה. גם נעדרים כאן, בדרך כלל, העומק והמשמעות הפנימית הטמונים בדברים].

שופטים, שוטרים ואזהרות לדיינים

– יש למנות בכל שבטי ישראל ’שופטים ושוטרים’ – דיינים אשר ישפטו את העם בצדק, ושוטרים אשר יאכפו את פסקי הדין.

– אזהרות לדיינים: אין להטות משפט; אין להעדיף אחד המתדיינים, גם לא בעת השמעת הטענות; אין ליטול שוחד, גם כאשר לדעת הדיין אין הדבר פוגע במשפט הצדק, כיון שהשוחד מסלף ומעוות את שיקול הדעת. – יש לפעול להקמת מערכת דיינות הפועלת כהלכה.

איסורי עבודה זרה

– אין לנטוע אשרה – אילן המשמש לעבודה זרה; אין לנטוע כל אילן או לבנות מצבת אבן בהר הבית.

– אין להקים מזבח אבן שלא במקדש, גם אם מתכוונים מקימה לשם זבח לקב”ה.

– אין לזבוח לה’ קרבן שיש בו מום.

– העובד עבודה זרה, חייב סקילה.

דיני ענישה וחובת ההתדיינות בבית דין

– עונש מוות ינתן רק על פי עדות של שניים.

– במקרה של עונש מוות, יטיל בית הדין את ביצוע גזר

הדין על ידי העדים והעם.

– כל שאלה הלכתית בדיני איסור או בוויכוח בין איש לאיש, יש להביאה בפני בית הדין. על המתדיינים לשמוע לדיינים ולבצע את פסקיהם. העובר על דבריהם בזדון, דינו מיתה.

דיני מלך בישראל

– מצוה על העם לבחור במלך אשר יעמוד בראשם.

– לא ירבה לו המלך סוסים (לבל ישיב את העם מצרימה), גם לא ירבה לו נשים ולא כסף וזהב.

על המלך לכתוב לעצמו ספר תורה למען יהגה בו תמיד וממנו ילמד ליראה את ה’. ובהיותו ירא שמים תהיה בו מידת הענוה הראויה המאפשרת שוויון בין כל חלקי העם, מה שיבטיח שממלכתו תיכון ימים רבים.

הלויים ועבודת הכהנים, פרנסתם ומתנותיהם

– בני שבט לוי אינם נוחלים ככל השבטים נחלה בארץ ישראל. פרנסתם על התרומות והמעשרות שמפרישים כל בני ישראל בעבורם.

מתנות הכהונה כוללות: חלקים מזבחי הקרבנות במקדש (הזרוע, הלחיים והקיבה); מראשית הגידולים החקלאיים והגז, ומתנות נוספות שאינן מפורטות בפרשתנו.

– עבודת הכהונה מתחלקת למשמרות במהלך השנה בין הכהנים. כל כהן יכול גם להקריב קרבן אישי. בשלושת הרגלים, כל בני לוי רשאים לקחת חלק ולהשתתף בעבודה.

דינים שונים נוספים

לקראת ההתיישבות בארץ מזהיר משה מפני השפעתם של יושבי הארץ, מנהגיהם ועבודתם לאיליהם. על כן

אסורה על ישראל ההליכה בדרכי הגויים:

- אין להעביר באש בן או בת ל'מולך', אין לקסום קסמים, לעונן, לנחש, לכשף, לחבור חבר, לשאול באוב, לעשות מעשה ידעוני או לדרוש אל המתים.

- על היהודי להיות תמים עם ה' אלוקיו - להאמין ולבטוח בו בלבד בכל הליכות חייו.

- חובה לשמוע בקולו של הנביא שבדור, בתנאי שדבריו אינם סותרים את דברי התורה וההלכה. במקרים נדירים

יכול נביא אמת (המוחזק בצדקותו ובאמינותו - שנבואתו נתאמתה בהתגשמות העתידות שעליהן ניבא) להורות הוראת שעה שאינה כהלכה. נביא שקר המורה שלא בשם ה', דינו מיתה.

- יש להקים שלוש ערי מקלט בארץ ישראל, לאחר כיבושה וחלוקתה, אליהן ימלט ההורג בשגגה (שם יהיה

מוגן מפני גואל הדם). יש להציב שלטים המכוונים את הרוצח אל ערי המקלט כדי להחיש המלטותו לשם. שלוש

ערים כאלה כבר הוקצו למטרה זו על ידי משה בעבר הירדן, ועוד שלוש ערים נוספות יוקצו לכך כאשר ירחיב

ה' את גבול ישראל. ערי המקלט ייבנו במרחק שווה בין האחת לשניה וכן בין גבולות הארץ.

- עיר המקלט אינה מגינה על הרוצח במזיד.

- הפולש או המרחיב גבולו אל תוך נחלת חברו בארץ ישראל עובר על איסור הסגת גבול, נוסף על איסור גזל.

- אין להטיל עונש או חיוב ממון על פי עד אחד כי אם בשניים.

- המעידים על בעל דין ונמצאו משקרים, יושת עליהם העונש אשר זממו להביא עליו.

כללי היציאה לקרב

- אין לפחד מפני עוצמת האויב, כי אם לבטוח בה' העומד לצד ישראל ומביא לניצחונם.

- קודם היציאה לקרב, ישא הכהן דברי עידוד באוזני לוחמים ויחזק את לבם.

- ארבעה ישוחררו מחובת היציאה לקרב. לגבי שלושה

מהם - שמא ימותו במלחמה ולא יוכלו להשלים את אשר החלו בעשייתו: הבונה בית וטרם הספיק לחנכו (לגור בו); הנוטע כרם ועדיין לא חידש ראשית צמיחתו; המארכ אשה ועדיין לא נשאה; ואילו בנוגע לרביעי, הוא ישוחרר בשל פחדו מפני האויב לבל יטיל מורך בלב שאר הלוחמים.

- בראש הלוחמים ימונו מפקדים הראויים להפיח בחייליהם אומץ ורוח קרב.

דיני מלחמה וכיבוש

- קודם הפריצה אל תוך העיר לכובשה, יש לקרוא לתושביה להיכנע בדרכי שלום להיות עבדים לישראל.

- אם יסרבו תושבי העיר יש להטיל עליה מצור, לפרוץ לתוכה ולהרוג את כל הזכרים הבוגרים. בנוגע לנשים,

הטף, הצאן המקנה ושאר הנכסים, כל אלה יילקחו שלל.

- שונה הדבר במלחמות ישראל כנגד החיתי, האמורי, הכנעני, הפריזי, החיווי והיבوسی. בעמים אלה יש להכות ולהמית כל נפש חיה מבלי השאיר להם שריד.

- אין לכרות עצי פרי מאכל כשצרים על עיר כלשהי, כי אם עצי סרק בלבד.

דיני רצח בלתי מפוענח

- גופת הרוג אשר נמצאה במקום שאינו מיושב ואין ידוע מי רצחו, יבדקו הדיינים איזו היא העיר הסמוכה ביותר למקום מציאת הגופה.

- זקני העיר (הסמוכה לגופת הרוג) ייטלו עגלת בקר שעדיין לא נשאה בעול ויערפו את ראשה על שפת נחל

סמוך (שטח אדמה שמעולם לא עובד ולא נזרע). כל אלו מסמלים כי רציחת אדם גודעת את חייו בטרם עת,

וממילא גם גוזלת ממנו את מימוש יכולתו 'לעשות פירות'.

-הכהנים וזקני העיר ירחצו ידיהם כאות לניקיון כפיהם ויצהירו: "דינו לא שפכו את הדם הזה, ועינינו לא ראו"

מי רצחו. כמו כן יבקשו מה' כפרה לישראל על מעשה הרצח וכן שיענש הרוצח. בסיום דבריהם יאמרו: "כי

תעשה הישר בעיני ה'."

מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישוב לביתו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

שני פירושים

כאשר היה עם ישראל יוצא למלחמה, היה הכהן מחזק את רוח הלוחמים. הוא היה אומר: "אל יירך לבבכם, אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם". לאחר מכן היו השוטרים מדברים אל העם ומכריזים, שכל מי שבנה בית חדש ולא חנכו, נטע כרם ולא חללו, ארס אשה ולא לקחה – ישובו לבתיהם, פן ימותו במלחמה. אחרי כל זאת הוסיפו השוטרים ואמרו: "מי האיש הירא ורך הלבב, ילך וישוב לביתו, ולא יימס את לבב אחיו כלבבו".

רבי עקיבא מפרש את הפסוק כפשוטו: "הירא ורך הלבב" הוא מי "שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה". לעומתו, רבי יוסי סבור, שהכוונה היא למי ש"ירא מעבירות שבידו".

סדר הדברים

רש"י מביא את שני הפירושים, ומכאן ששניהם נחוצים כדי להבין את 'פשוטו של מקרא', שכן בכל אחד מהם יש קושי מסויים. פירושו של רבי עקיבא מתאים יותר ל"משמעו" של הפסוק – "ירא ורך הלבב" הוא מי שחושש מפני המלחמה. אלא שעל הפירוש הזה מתעוררת שאלה:

הלוא בתחילת הדברים מזהיר הכהן את העם "אל יירך לבבכם, אל תיראו", וממילא ברור שמי שאינו יכול לקיים אזהרה זו, צריך לשוב לביתו. אם יש צורך לומר זאת במפורש, היו השוטרים צריכים לצוות על כך מיד לאחר דברי הכהן, שכן מדובר באותו ענין. מדוע הקדימו ודיברו

על מי שבנו בית, נטעו כרם ונשאו אשה, ורק לאחר מכן חזרו ל"איש הירא ורך הלבב"?

חשש מעבירות

מסיבה זו מפרש רבי יוסי, שאכן אין מדובר כאן באותו פחד שמפניו הזהיר הכהן, אלא בסוג אחר של חשש – "הירא מעבירות שבידו". האיש הזה אינו מפחד מהמלחמה עצמה, אבל הוא חושש שמא חטאיו יגרמו לכך שהשטן יקטרטג עליו בשעת הסכנה.

לכן מכריזים זאת רק לאחר ההכרזות על מי שבנו בית, נטעו כרם או נשאו אשה, "כדי לכסות על החוזרים... שלא יבינו שהם בעלי עבירה, והרואה חוזר, אומר שמא בנה בית או נטע כרם או ארס אשה".

תשובה מיידית

חסרונו של הפירוש הזה, שאין הוא "כמשמעו" של הפסוק. לכן מביא רש"י את הפירוש של רבי עקיבא. גם על פי פירוש זה אין מדובר באותו פחד שמפניו הזהיר הכהן: "אל יירך לבבכם, אל תיראו". שם מדובר בפחד מעצם המלחמה, וכאן מדובר על פחד "שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה", פחד שמתעורר בלב האדם רק כשהוא עומד קרוב מאוד למלחמה.

רבי עקיבא הולך כאן לשיטתו, כמי ש"רגיל לזכות את ישראל". לדעתו, כשיהודי עומד לפני מלחמה ונזכר שיש לו עבירות, הוא מיד מתחרט עליהן ומגיע לידי תשובה שלימה, וממילא אין לו עוד סיבה לחשוש. וזה גם ענינו של חודש אלול, שעל ידי הרהור תשובה זוכים לכתיבה וחתימה טובה, לשנה טובה ומתוקה.

(מעובד מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'לקוטי השיחות' תשנ"א כרך ט')

חסידות על הפרשה שופטים

אלול – חודש ה'משפט' והתשובה פרשת שופטים

פרשתנו נקראת לעולם בחדש אלול.

מבואר בספרים ש'שעריך' רומז לגוף, שנקרא 'עיר קטנה' (נדרים לב), ו'בכל שעריך' רומז לשבע שערי הגוף (ב' עיניים, ב' אוזניים, ב' נחירים והפה), ובאמצעות 'שופטים ושוטרים' עושים מהגוף 'עיר אלוקינו' (תהלים מח). והרי זוהי עבודת חודש אלול – 'משפט' וחשבון צדק בנוגע לכל העיניים דמחשבה דיבור ומעשה שהיו ב'עיר קטנה' במשך כל השנה כולה.

(ה'תוועדויות' תשמ"ז כרך ד')

להתבונן ולהפנים

שופטים ושוטרים תיתן לך (טז, יח)
שופטים, דיינים הפוסקים את הדין. ושוטרים,
הרודין את העם אחר מצוותם, שמכין וכופתין
במקל וברצועה (רש"י)

בראש ובראשונה יש 'לפסוק את הדין' – על האדם להתבונן בהשגה אלוקית השייכת לאחד מחסרונותיו, הן בצד השלילי (גודל החסרון) והן בצד החיובי (העילוי שיהיה לו עם תיקון החסרון). אולם אם אין התבוננות זו משפיעה על יצר הרע, צריכים 'להכותו במקל', כמאמר (ברכות ה') "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע".

(ספר המאמרים 'תרצ"ט עמ' 247')

The screenshot shows the website interface for Tanya. At the top, there's a navigation bar with various menu items. Below that is a large video player displaying a video of a man with a beard speaking. Underneath the video player is a grid of smaller video thumbnails, each with a title and a play button icon. To the right of the grid is a calendar for the month of Elul, 2013. At the bottom of the page, there's a QR code and some additional text.

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

שבת שלום!!!

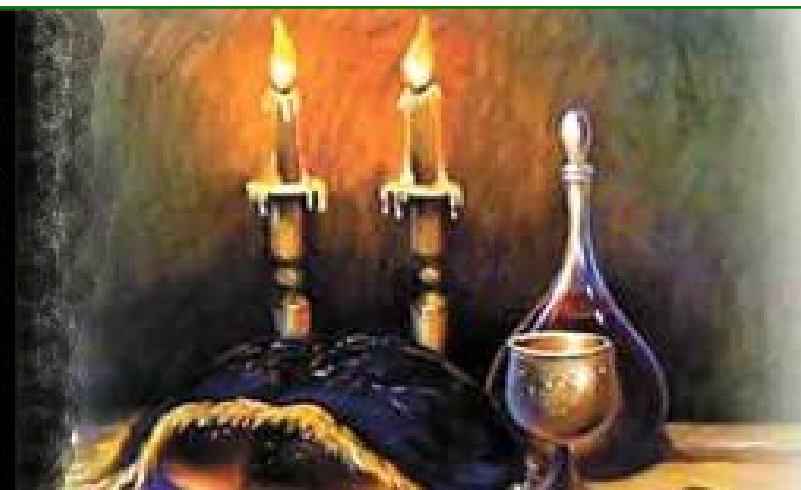
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
19:42	18:31	י-ם
19:44	18:46	ת"א
19:44	18:38	חיפה
19:43	18:48	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון